

Natuurtoets

Hoogspanningsstation Vollenhove

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN

projectnummer 0465576.100
definitief revisie 00
9 maart 2021

Natuurtoets

Hoogspanningsstation Vollenhove

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN

projectnummer 0465576.100

definitief revisie 00
9 maart 2021

Auteurs

Opdrachtgever

Enexis Netbeheer B.V.
Magistratenlaan 116
5233 MB 's-Hertogenbosch

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
09-03-2021

beschrijving revisie 00
definitief

goedke
[Redacted signature]

vrijgave
[Redacted signature]

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Projectvoornemen en planning	1
1.3	Doel en onderzoeksvragen	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soortbescherming	4
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	6
2.3.3	Bos- en natuurgebieden buiten het NNN	7
2.4	Procedure	7
3	Methodiek	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Bureauonderzoek	8
3.3	Terreinbezoek	9
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4	Resultaten	10
4.1	Gebiedsbeschrijving	10
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	11
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	12
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	18
4.3	Beschermde gebieden	18
5	Toetsing	20
5.1	Effectbepaling project	20
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	20
5.2.1	Vogels	20
5.2.2	Zoogdieren	21
5.3	Effecten op beschermde gebieden	22
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	22
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	22
6	Bronnen	23

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Globale ligging van het projectgebied (rood omlijnd) Bron luchtfoto: PDOK Viewer, 2021.

Conclusies en advies

Enexis is voornemens om in Vollenhove het hoogspanningsstation uit te breiden. Het project kan worden uitgevoerd indien de werkzaamheden niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het projectgebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het projectgebied is geen NNN-gebied aanwezig. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het project kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het projectgebied heeft geen effect op de directe omgeving van het projectgebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

Uit de bureaustudie blijkt dat op circa 1,6 kilometer afstand ten noordoosten en 3,5 kilometer ten zuidoosten van het projectgebied Natura 2000-gebieden 'De Wieden' en 'Zwarte Meer' liggen. Als gevolg van de relatief grote afstand kunnen effecten op de Natura 2000-gebieden ten gevolge van bijvoorbeeld versnippering, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht en verstoring door trillingen op voorhand worden uitgesloten. Enkel negatieve effecten van vermessing en verzuring van stikstofgevoelige habitattypen in het De Wieden en Zwarte Meer als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Als gevolg van het voornemen kunnen significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet worden uitgesloten. Er wordt daarom geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te voeren. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee	Nee
Effecten?	Mogelijk	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	AERIUS berekening	Nee
Is het project uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Onduidelijk	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het projectgebied:

- *Algemene broedvogels (mogelijk nestplaatsen op de grond in het projectgebied);*
- *Hermelijn en bunzing (mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied);*
- *Egel (mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied).*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen

kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in projectgebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding?	Ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
[Algemene broedvogels]	<i>Ja, mogelijk grondbroedende soorten die een nest maken op de grond in het projectgebied</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee, mits werken volgens gedragscode of werken buiten broedseizoen</i>	<i>Nee</i>	<i>werken volgens gedragscode of werken buiten broedseizoen</i>
[Kleine marterachtigen] [hermelijn en bunzing]	<i>Ja, mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nee, mits werken buiten het actieve seizoen van kleine marterachtigen</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Werken buiten het actieve seizoen van kleine marterachtigen óf een nader onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid en gebruik van het leefgebied van hermelijn en bunzing</i>
[Egel]	<i>Ja, mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nee, mits werken buiten het actieve seizoen van egel</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>mits werken buiten het actieve seizoen van egel óf een nader onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid en het gebruik van het leefgebied van egel</i>

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk

voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Aanvullend groenadvies t.b.v. invulling groenstrook

De initiatiefnemer is voornemens om een groenstrook aan te leggen aan de oostzijde van de te realiseren bebouwing in het projectgebied. Om de ecologische waarde van de groenstrook te waarborgen, is een vrijblijvend advies uitgegeven, wat als doel heeft de reeds (in de omgeving) aanwezige biodiversiteit te bevorderen.

Dagvlinders en andere insecten

Aangezien er uit de bureaustudie enkele beschermde dagvlindersoorten (*grote vos*, *grote weerschijnvlinder* en *kleine ijsvogelvlinder*) naar voren komen, wordt er geadviseerd om de waardplanten van deze soorten mee te nemen in de invulling van de groenstrook. Een overzicht van de waardplanten per vlindersoort is weergegeven in Tabel 3.

Tabel 3: Een overzicht van vlindersoorten uit de omgeving en hun waardplanten

Vlindersoorten	Waardplanten
Grote vos	<i>Amerikaanse iep, appel(boom), boswilg, eenstijlige meidoorn, elsbes, gewone iep, gewone vogelkerst, katwilg, kraakwilg, netelboom/ zwepenboom, pruim, ratelpopulier, ruwe iep, schietwilg, veldiep, wilde appel, witte abeel, zoete kers, zwarte populier.</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Boswilg, geoorde wilg, grauwe wilg of rossige wilg, schietwilg,</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Wilde kamperfoelie (en enkele gecultiveerde kamperfoeliesoorten)</i>

Kleine marterachtigen en egel

Kleine marterachtigen en egel worden verwacht in de houtwal aangrenzend aan het projectgebied; er is al geschikt leefgebied voor de soorten aanwezig. Wanneer er in het ontwerp van de groenstrook rekening gehouden wordt met florasoorten die voldoende dekking bieden voor de kleine marterachtigen (zoals braam) kan de groenstrook bijdragen aan het geschikte leefgebied voor kleine marterachtigen en egel. Hierbij is het van belang dat de groenstrook wordt aangesloten op de bestaande houtwal. Kleine marterachtigen zijn zeer gevoelig voor predatie en verkiezen de dekking van vegetatie boven het open terrein. Er wordt geadviseerd om de groenstrook een minimale breedte van 3 meter te geven om de functionaliteit ervan te waarborgen. Er wordt geen maximumbreedte geadviseerd.

Algemeen

Wanneer er gekozen wordt voor een combinatie van de adviezen, is het belangrijk om te kijken naar de onderlinge samenhang in biotopen en leefgebied van soorten. Een ecosysteem is het beste in balans wanneer de biodiversiteit groot is en de combinatie van soorten logisch is.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Enexis is voornemens om in Vollenhove het hoogspanningsstation uit te breiden. Daarnaast is de initiatiefnemer voornemens om een groene strook aan te leggen ten behoeve van de bevordering van de natuur.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven.

In Figuur 1.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het projectgebied (rood omkaderd). Bron luchtfoto: PDOK Viewer, 2021.

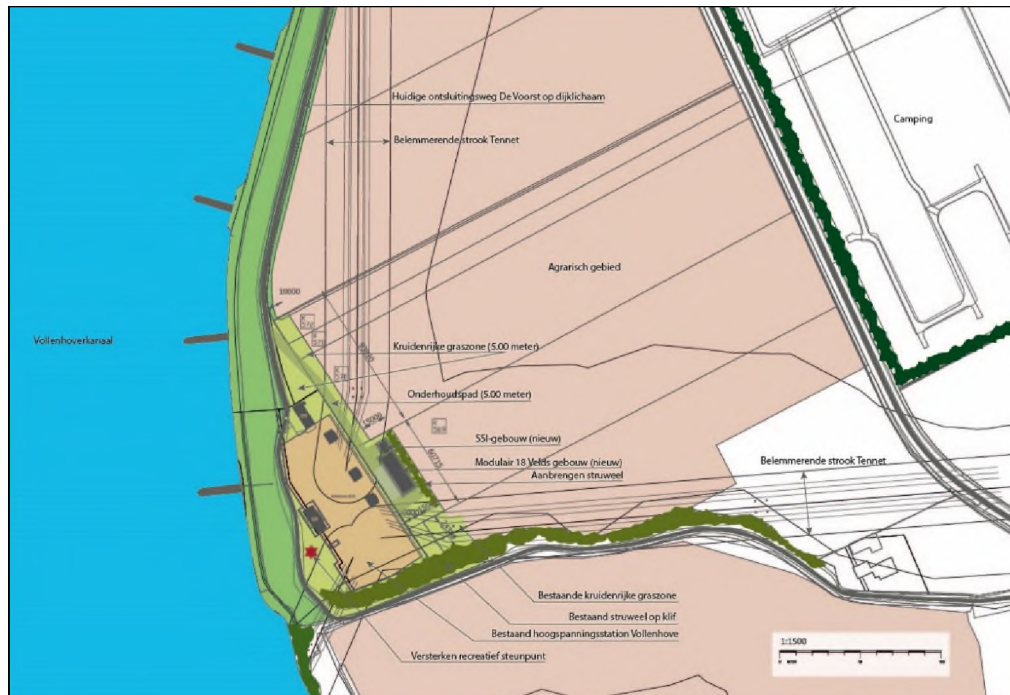
1.2 Projectvoornemen en planning

De initiatiefnemer is voornemens om in Vollenhove het hoogspanningsstation uit te breiden (gemeente Steenwijkerland; provincie Overijssel). Om de bereikbaarheid van dit gebouw te vergroten, zal een pad aangelegd worden. Om dit te realiseren zal de greppel aan de oostzijde van het projectgebied worden gedempt.

Daarnaast is de initiatiefnemer voornemens om aan de oostzijde van het nieuw te realiseren gebouw een groenstrook aan te planten, om de biodiversiteit te bevorderen.

Er is nog geen exacte planning bekend.

Zie Figuur 1.2 voor een impressie en het ontwerp van het voornemen.

Figuur 1.2. Schets projectvoornemen.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedszone van het projectgebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;

Natuurtoets

Hoogspanningsstation Vollenhove

projectnummer 0465576.100

9 maart 2021 revisie 00

Enexis Netbeheer B.V.

- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het projectgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 2.4](#) wordt de vervolprocedure aangegeven bij een overtreding van verbodsbepalingen.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen aanwezig zijn in voorliggend projectgebied.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van ■■■■ en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaar rond beschermde nesten (categorie 1 t/m 5) aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

In de provincie Overijssel is afgeweken van de landelijke 'Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten' van LNV, 2009. In Overijssel zijn nesten van 23 soorten jaar rond beschermd (categorie 1-4). De nesten van zeven soorten zijn aan de Rijklijst toegevoegd (boerenwaluw, bosuil, huiswaluw, raaf, torenvalk, zeearend en zwarte specht). In de provincie Overijssel is ook

een aantal soorten aangemerkt als categorie 5; deze lijst wijkt af van de Rijkslijst. In deze categorie gaat het om soorten die vaak terugkeren naar de plek waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan. Deze soorten beschikken echter wel over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Ze zijn op deze lijst geplaatst vanwege bijvoorbeeld de slechte staat van instandhouding waarin ze verkeren. Het zijn ook soorten die specifieke eisen stellen aan hun nestplaats en bijbehorend functioneel leefgebied, waardoor binnen de reikwijdte van de soort slechts beperkte alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt, moet voor deze soorten worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, [] en []) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Overijssel bevoegd gezag. In de provincie Overijssel zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de egel, bunzing, hermelijn en wezel niet vrijgesteld. Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde diersoorten en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In Artikel 2.7.3 van de Geconsolideerde Verordening vanaf 2017 (2019) staan regels opgenomen die de bescherming van het NNN in de provincie Overijssel waarborgen. Voor de natuurgebieden die behoren tot het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe (Artikel 2.7.4). Het 'nee, tenzij'-principe betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. In Artikel 2.7.5 staat opgenomen waaraan een compensatieplan moet voldoen.

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Overijssel geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de

activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet gecompenseerd te worden.

2.3.3 Bos- en natuurgebieden buiten het NNN

Buiten het Natuurnetwerk Nederland zijn in de provincie Overijssel in ruime mate bos- en natuurgebieden aanwezig. Deze gebieden dienen behouden te blijven. De Geconsolideerde Verordening (2019) voorziet in een aanvullende bescherming voor bos- en natuurgebieden buiten het NNN vanwege het belang van deze gebieden voor flora en fauna. Gelet op die functie is het ongewenst dat bos- en natuurelementen worden 'verplaatst'. Dit zou verlies van natuurwaarden kunnen betekenen, bijvoorbeeld waar oude bosbodems verloren gaan. Om te voorkomen dat aanwezige en potentiële natuurwaarden worden aangetast, zijn in principe geen ontwikkelingen toegestaan die negatieve effecten hebben op deze waarden. In Artikel 2.8 van de van de Geconsolideerde Verordening vanaf 2017 (2019) staan regels opgenomen ter bescherming van deze gebieden.

Ontwikkelingen zijn enkel mogelijk indien een zwaarwegend maatschappelijk belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

2.4 Procedure

Als een project een kans op negatieve effecten op enig Natura 2000-gebied heeft, dient een vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Bij een overtreding van verbodsbepalingen uit de soortbescherming dient een ontheffing beschermde soorten aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag. Onder de Wet natuurbescherming is sprake van één rechtsdocument waarmee zowel vergunning (gebiedsbescherming) als ontheffing (soortbescherming) wordt verleend. Het bevoegd gezag is de provincie waar de activiteit (grotendeels) plaatsvindt. De aanvraag kan al dan niet gekoppeld aan de omgevingsvergunning, ingediend worden bij het gemeenteloket of rechtstreeks bij de provincie. Over de ontheffing/vergunning wordt binnen 13 weken na ontvangst beslist. Bevoegd gezag kan de beslissingstermijn eenmaal verlengen met 7 weken.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het projectgebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt met het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2016-2021 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het projectgebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het projectgebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het projectgebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 23 februari 2021 is vanaf circa 14.30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij half bewolkt weer met een temperatuur van circa 13 °C. Tijdens het terreinbezoek is het projectgebied te voet belopen en zijn elektriciteitsmasten, bebouwing en bomen geïnspecteerd met een verrekijker op holtes of nesten.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het projectgebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het projectgebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied ligt ten oosten van De Voorst en ten westen van Noordwal te Vollenhove (gemeente Steenwijkerland; provincie Overijssel).

Het projectgebied omvat een hoogspanningsstation van Enexis. De centrale bevat een met hekken afgesloten gedeelte, waar de kern van de hoogspanningsstation zich bevindt. Aansluitend aan het hekwerk bevinden zich twee gebouwen. Het betreffen gemetselde gebouwen, waarvan één platte daken heeft en één een puntdak. Aan de achterzijde van het hekwerk bevinden zich twee elektriciteitsmasten, welke ongeveer 30 meter hoog zijn. De masten zijn verbonden met elektriciteitskabels. De elektriciteitsmasten bevinden zich op een akker, welke omgeploegd en gecultiveerd is. De rest van het projectgebied bevindt zich op grasland. Aan de achterzijde van het hekwerk wordt de akker afgescheiden van het grasland met een greppel, welke deels ondergelopen is tijdens het moment van het terreinbezoek.

Het projectgebied ligt aan het Vollenhoverkanaal, op een dijk. Er heerst ongeveer 3 meter hoogteverschil tussen het water van het kanaal en het projectgebied. Aan de oostzijde van het projectgebied bevindt zich een houtwal, van ongeveer 5 meter breed. Deze loopt schuin de dijk af. Langs het projectgebied loopt een fietspad, waarbij veel activiteit van fietsers, wandelaars en sporadisch autoverkeer is.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

De voorzijde van de elektriciteitscentrale

De achterzijde van de elektriciteitscentrale, waar de bebouwing tussen de masten gepland is.

Figuur 4.1. Impressie van het projectgebied..

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het projectgebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het projectgebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2016-2021).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Boommarter			X
	Bunzing			X
	Eekhoorn			X

	Egel			X
	Hermelijn			X
	Otter		X	
	Vleermuizen**		X	
	Steenmarter			X
Amfibieën	Geen waarnemingen			
Reptielen	Ringslang			X
Insecten - Dagvlinders	Grote vos			X
	Grote weerschijnvlinder			X
	Kleine ijsvogelvlinder			X
	Gevlekte glanslibel			X
Insecten - Libellen	Gevlekte witsnuitlibel		X	
	Kempense heidelibel			X
	Noordse winterjuffer		X	
	Sierlijke witsnuitlibel		X	
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone-/grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het projectgebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Afbakening relevante soorten

Aangezien het projectgebied een beperkte omvang heeft, gecultiveerd en bebouwd is, niet aansluit op grote natuur(lijke)gebieden, in een verstoorde omgeving ligt en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Vollenhove loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: amfibieën, vissen en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken) en flora. Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het projectgebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

Gezien het ontbreken van bomen, bosschages, struiken of ruig grasland in het projectgebied, het kleinschalige karakter van het project en de afstand tot het water, kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied voor bever, boommarter, otter en ringslang in het projectgebied worden uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren (bunzing, eekhoorn, egel, hermelijn, steenmarter en vleermuizen), dagvlinders (grote vos, grote weerschijnvlinder,**

kleine ijsvogelvlinder) en libellen (gevlekte glaslibel, gevlekte witsnuitlibel, kempense heidelibell, noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel)

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Het gaat hierbij om boom- en gebouw-broedende soorten en overige soorten.

Aangezien er geen bomen staan in het projectgebied, zijn nesten van boom-broedende soorten als boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespandief uitgesloten in het projectgebied. Ook in de houtwal naast het projectgebied zijn geen nesten aangetroffen van deze soorten.

Gierzwaluw, huismus en kerkuil zijn gebouw-broedende soorten. Gierzwaluw en huismus broeden veelal onder dakpannen of in dakgoten. Kerkuil broedt in schuren of kerken. Aangezien de bebouwing in het projectgebied enkel een glad, schuin dak betreft, is er voor geen van deze soorten geschikt broedbiotoop aanwezig. Nesten van deze soorten in het projectgebied zijn uitgesloten.

De grote gele kwikstaart broedt in de oever langs stromende rivieren, welke ontbreken binnen het projectgebied. Nesten van de grote gele kwikstaart in het projectgebied zijn uitgesloten.

De ooievaar is in de omgeving van het projectgebied waargenomen. Voor de ooievaar ontbreekt binnen het projectgebied geschikt nestbiotoop in de vorm van hoge palen met nesten, of de gelegenheid om grote nesten te maken. Nesten van ooievaar in het projectgebied zijn uitgesloten.

De slechtvalk komt tot broeden op hoge kliffen, hoge bebouwing of in elektriciteitsmasten. In het projectgebied staan twee elektriciteitsmasten. Deze zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten of restanten van nesten. Aangezien deze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek, is de aanwezigheid van nesten van slechtvalk in het projectgebied uitgesloten.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Tijdens het terreinbezoek zijn koolmees en nesten van huiszwaluw aangetroffen. Beide soorten vallen onder de categorie-5 vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het projectgebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De nesten van huiszwaluw (zie Figuur 4.2) bevinden zich tegen de gevel, onder de dakgoot van het gebouw in het projectgebied. Als gevolg van het projectvoornemen, gaat dit gebouw niet verloren. Wanneer de algemene broedperiode wordt aangehouden, is er ook geen sprake van verstoring.

Figuur 4.2: Nesten van huiswaluw, aan de westelijke gevel van het gebouw met het puntdak.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

Tijdens het terreinbezoek zijn aalscholver, fuut, graspieper, kokmeeuw en scholekster waargenomen. Grond-broedende vogels zoals kokmeeuw en scholekster, zouden tot broeden kunnen komen in het projectgebied. Aalscholver en graspieper zouden nesten kunnen maken in de houtwal grenzend aan het projectgebied. Fuut broedt in het water, wat buiten de invloedssfeer van het projectgebied ligt. Er dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van algemene broedvogels aangezien de aanwezigheid van nestlocaties niet volledig kan worden uitgesloten.

Gevolgen van het projectvoornemen op algemene broedvogels worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het voorliggende projectgebied zijn geen bomen aanwezig, derhalve kunnen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden uitgesloten.

De bebouwing in het projectgebied is onderzocht op de aanwezigheid van kieren in voegen, scheuren of openingen die toegang kunnen bieden tot de spouwmuur. Deze zijn niet aangetroffen. Derhalve kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het projectgebied worden uitgesloten.

Gezien het ontbreken van bomen/ bosschages en lijnvormige elementen in het projectgebied wordt niet verwacht dat het projectgebied deel uitmaakt van essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute(s). Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van het voornemen zijn uitgesloten.

Overige (land)zoogdieren

Bunzing

De biotoop van de bunzing (familie van de kleine marterachtigen) kenmerkt zich als waterrijk, waarbij er voldoende dekking aanwezig is van bosschages, houtwallen, oevervegetatie etc. Bunzing is op circa 1600 meter van het projectgebied aangetroffen, nabij een groenzoom langs het Kadoelermeer (NDFF, 2018). In de directe omgeving van het projectgebied zijn bosschages, houtwallen en oevervegetatie langs de watergang aanwezig. Om deze reden is incidentele aanwezigheid van de bunzing in het projectgebied waarschijnlijk, echter van essentieel leefgebied is geen sprake.

Aangrenzend aan het projectgebied is een houtwal aanwezig. Op deze plaats kunnen verblijfplaatsen van bunzing aanwezig zijn. Verblijfplaatsen binnen de invloedssfeer van het projectvoornemen kunnen niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het projectvoornemen op bunzing worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook voor in bebouwd gebied. Op circa 400 meter, aan de overzijde van het Vollenhoverkanaal, is eekhoorn aangetroffen (NDFF, 2016). Aangezien het projectgebied geen geschikt biotoop bevat voor eekhoorn en er tijdens het terreinbezoek geen individuen, nesten of sporen van eekhoorn zijn aangetroffen, kan worden uitgesloten dat het projectgebied essentieel leefgebied van de eekhoorn bevat. Ook in de houtwal aangrenzend aan het projectgebied zijn nesten van eekhoorn uitgesloten.

Egel

Egel komt voor in struweel in bossen/ bosschages, parken, tuinen en soms in stedelijk gebied. De soort is afhankelijk van dekking en hopen van bladeren/ takken om te overwinteren, voortplanten en foerageren. Egel is op circa 1100 meter van het projectgebied waargenomen, in een woonwijk (NDFF, 2020). Tijdens het terreinbezoek zijn geen struwelen of hopen met takken of bladeren aangetroffen die op aanwezigheid van egel kunnen wijzen. Hoewel egel incidenteel aanwezig kan zijn in het projectgebied, is essentieel leefgebied in het projectgebied uitgesloten.

Aangrenzend aan het projectgebied is een houtwal aanwezig. Op deze plaats kunnen verblijfplaatsen van egel aanwezig zijn. Verblijfplaatsen binnen de invloedssfeer van het projectvoornemen kunnen niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het projectvoornemen op egel worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Hermelijn

De hermelijn (familie van de kleine marterachtigen) komt voor in bossen/ bosschages, akkers, duinen etc. Deze soort komt vrijwel overal voor zolang er maar voldoende dekking aanwezig is in de vorm van struwelen, ruig grasland, rotsen, houtwallen en takkenhopen. Op circa 1900 meter van het projectgebied is de hermelijn waargenomen, in een park in een woonwijk (NDFF, 2016). Binnen het projectgebied zijn er geen groenelementen (zoals struweel) aanwezig die de hermelijn dekking bieden. Direct grenzend aan het projectgebied is een houtwal aanwezig, waar wel voldoende dekking aanwezig is voor de soort. Het is niet uit te sluiten dat de hermelijn

incidenteel foerageert aan de rand van het projectgebied. Essentieel leefgebied van de hermelijn in het projectgebied is echter uitgesloten.

Aangrenzend aan het projectgebied is een houtwal aanwezig. Op deze plaats kunnen verblijfplaatsen van hermelijn aanwezig zijn. Verblijfplaatsen binnen de invloedssfeer van het projectvoornemen kunnen niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het projectvoornemen op hermelijn worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Steenmarter

De biotoop van de steenmarter kenmerkt zich als kleinschalig natuurlandschap. De soort komt voor in parklandschap, dorpen, boerderijen of parken. Ook in rotsachtige gebieden zonder bosschages komt de soort voor. Van belang voor de soort is dat er voldoende schuilmogelijkheden aanwezig zijn in de vorm van takkenhopen, holen, ruimten in bebouwing of holtes in rotsformaties. Op circa 1600 meter van het projectgebied is de steenmarter waargenomen aan de rand van een grote bosschage (NDFF, 2018). Aangezien het projectgebied of de directe omgeving geen bosschages of bebouwing met toegang tot (kruip) ruimte bevat, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen uitgesloten. Wel is het mogelijk dat steenmarter incidenteel foerageert in het projectgebied. Essentieel leefgebied is echter uitgesloten.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Dagvlinders

Grote vos

Het habitat van de grote vos bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplant van de grote vos is voornamelijk iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Uit de bureaustudie komt naar voren dat de grote vos in de bosschage aan de overzijde van het Vollenhoverkanaal voorkomt. Hoewel de soort als gevolg van sterke wind of dwaling incidenteel aanwezig kan zijn in het projectgebied, bevat het projectgebied geen van de waardplanten van de grote vos en is daarom geen essentieel leefgebied van de grote vos.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder leeft hoog in bloeiende (wilgen)bomen. De soort voedt zich met honingdauw, kadavers en soms (mensen) zweet. Onder de waardplanten van deze soort vallen diverse wilgensoorten. Op circa 200 meter van het projectgebied is de grote weerschijnvlinder waargenomen in de rand van een bosschage, aan de overzijde van het Vollenhoverkanaal. In het projectgebied is geen biotoop van de kleine ijsvogelvlinder aanwezig. Hoewel de soort als gevolg van sterke wind of dwaling incidenteel aanwezig kan zijn in het projectgebied, bevat het projectgebied geen van de waardplanten van de grote weerschijnvlinder en is daarom geen essentieel leefgebied van de grote weerschijnvlinder.

Kleine ijsvogelvlinder

De biotoop van de kleine ijsvogelvlinder omvat gemengd bos, loofbossen, bosranden en bospaden. De soort heeft diverse kamperfoeliesoorten, sneeuwbes en braamstruik als waardplanten. De soort leeft van rottend fruit, mest en vocht van de grond. Op circa 900 meter van het projectgebied is de soort in de bosschage aan de overzijde van het Vollenhoverkanaal aangetroffen. In het projectgebied is geen biotoop van de kleine ijsvogelvlinder aanwezig. Hoewel de soort als gevolg van sterke wind of dwaling incidenteel aanwezig kan zijn in het

projectgebied, bevat het projectgebied geen van de waardplanten van de kleine ijsvogelvlinder en is daarom geen essentieel leefgebied van de kleine ijsvogelvlinder.

Libellen

Gevlekte glanslibel

De gevlekte glanslibel komt voor in een moerasachtige omgeving met laag- of hoogveen, vennen en sloten. De soort kent waardplanten als riet, diverse zeggensoorten, galigaan, gagel, pijpenstrootje, pluimzegge en krabbenscheer. Op ongeveer 900 meter van het projectgebied is zo'n geschikte biotoop aanwezig waar meerdere individuen zijn aangetroffen. In het projectgebied ontbreekt deze biotoop. Hoewel incidentele aanwezigheid (door dwalen of wind) in het projectgebied niet kan worden uitgesloten, is er geen sprake van essentieel leefgebied.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel komt met name voor in vennen, laag- of hoogveen of plassen. Krabbenscheer is een belangrijke waardplant voor de soort. Naast krabbenscheer vallen ook riet, lisdodde, kransvederkruid, hoornblad en pluimzegge onder de waardplanten. Op ongeveer 500 m van het projectgebied is de soort aangetroffen. In het projectgebied ontbreekt geschikte biotoop. Hoewel incidentele aanwezigheid (door dwalen of wind) in het projectgebied niet kan worden uitgesloten, is er geen sprake van essentieel leefgebied.

Kempense heidelibél

De kempense heidelibél komt met name voor in pionierlandschap in (heide)vennen, poelen, plassen en vijvers. De soort is gebonden aan een rijke oevervegetatie. Op circa 800 meter van het projectgebied is de soort aangetroffen. In het projectgebied is geen van de geschikte biotopen voor deze soort aanwezig. Hoewel incidentele aanwezigheid (door dwalen of wind) in het projectgebied niet kan worden uitgesloten, is er geen sprake van essentieel leefgebied.

Noordse winterjuffer

De noordse winterjuffer is een van de weinige soorten die in Nederland overwinterd. Deze soort overwinterd in droge broekbossen en op hoger gelegen heidevelden. In het voortplantingsseizoen trekt de soort naar waterrijk laagveen of plassen. De soort maakt dan vooral gebruik van de rietsoorten, lisdodde, pijpenstrootje en melkeppe. Geen van deze vegetatie of biotopen komen voor in het projectgebied. Hoewel incidentele aanwezigheid (door dwalen of wind) in het projectgebied niet kan worden uitgesloten, is er geen sprake van essentieel leefgebied.

Sierlijke witsnuitlibel

Deze sierlijke witsnuitlibel komt voor in bosven, heideven, laagveen, plassen en vijvers. De soort maakt hier gebruik van diverse waardplanten; vederkruid, hoornblad, kranswieren, fonteinkruid, riet en lisdodde. Geen van deze vegetaties of biotopen komt voor in het projectgebied. Hoewel incidentele aanwezigheid (door dwalen of wind) in het projectgebied niet kan worden uitgesloten, is er geen sprake van essentieel leefgebied.

Overige soortgroepen

Tijdens het terreinbezoek zijn er diverse gangenstelsels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van muizen (zie Figuur 4.3). De vorm van de gangen, de locatie en de omvang duiden op veldmuis. T.a.v. de zorgplicht, kan de aanwezigheid van veldmuis in het projectgebied niet worden uitgesloten.

Figuur 4.3: Gangenstelsels van de veldmuis, aan de achterzijde van het projectgebied.

Gevolgen van het projectvoornemen op algemeen voorkomende soorten worden in hoofdstuk 5 behandeld.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het projectgebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het projectgebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Mogelijk	Mogelijk nestplaatsen op de grond in het projectgebied of in de houtwal direct grenzend aan het projectgebied.
Kleine marterachtigen [bunzing, hermelijn]	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied.
Egel	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in houtwal die direct grenst aan het projectgebied.

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Projectgebied ligt wel in beschermde gebieden (Figuur 4.4). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wieden' ligt op circa 1,6 kilometer afstand ten oosten van het projectgebied. Het bevat habitatrictlijn- en vogelrichtlijngebied en is overbelast met betrekking tot stikstofdepositie.

Op circa 3,5 kilometer van het projectgebied ligt Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'. Het bevat habitatrictlijn- en vogelrichtlijngebied en is niet overbelast met betrekking tot stikstofdepositie.

Figuur 4.4: Het projectgebied (rood omkaderd) t.o.v. de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Bron: PDOK Viewer, 2021.

Natuurnetwerk Nederland

In het projectgebied is geen NNN-gebied aanwezig (Figuur 4.5). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied grenst aan de zuidzijde van het projectgebied. Het betreft natuurdoeltype 'zone ondernemen met natuur en water buiten de NNN'.

Figuur 4.5: Het projectgebied (rood omkaderd) t.o.v. NNN. Bron: Provincie Overijssel, 2019.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het project gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het project getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling project

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- *De akker wordt omgeploegd;*
- *De grond wordt geheid;*
- *Vegetatie wordt verwijderd;*
- *Geluids- en lichtverstoring;*
- *Werkverkeer van diverse orde zal het projectgebied betreden.*

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het projectgebied of de directe omgeving hiervan een potentieel geschikt biotoop biedt voor algemene broedvogels en zoogdieren (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het projectgebied nesten gebouwd worden door grond-broedende soorten zoals kokmeeuw en scholekster. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het projectgebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Dit kan gedaan worden door de grond in het projectgebied te bedekken met zeil of een continue verstorende factor aan te bieden. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het projectgebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het projectgebied dan worden locatie-specifieke maatregelen voorgesteld

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

en/of wordt het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Artikel 3.10

Kleine marterachtigen

Direct grenzend aan het projectgebied bevindt zich een houtwal, waarin de verblijfplaatsen van bunzing en hermelijn niet kunnen worden uitgesloten. Als gevolg van de werkzaamheden in het projectvoornemen, kunnen verblijfplaatsen (indien aanwezig) verstoord worden en hun functie verliezen. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van Artikel 3.10 van de Wnb.

Buiten het actieve seizoen (februari t/m oktober) zijn kleine marterachtigen het minst kwetsbaar. Tijdens deze niet actieve periode (november t/m januari) is verstoring niet zo zeer aan de orde. Wanneer de werkzaamheden plaats kunnen vinden buiten het actieve seizoen van de soorten, zijn er geen vervolgstappen aan de orde. Indien de werkzaamheden wel in het actieve seizoen vallen, dient een nader onderzoek naar de aanwezigheid van bunzing en hermelijn uit te wijzen of de soorten er daadwerkelijk voorkomen en wat de functie van de houtwal is. In het kader is een voorbeeld van een nader onderzoek naar kleine marterachtigen (en egel) weergegeven.

Egel

Ook verblijfplaatsen van egel in de houtwal direct grenzend aan het projectgebied kunnen niet worden uitgesloten. Als gevolg van de werkzaamheden in het projectvoornemen, kunnen verblijfplaatsen (indien aanwezig) verstoord worden en hun functie verliezen. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van Artikel 3.10 van de Wnb. Het actieve seizoen van de egel is

Nader onderzoek: kleine marterachtigen en egel

Tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen en egel wordt de handreiking van Overijssel aangehouden. In de actieve periode van kleine marterachtigen en egel (maart t/m september) dient een onderzoek uitgevoerd te worden van minimaal 3 weken, met voldoende instrumenten om alle unieke biotopen in het projectgebied te onderzoeken.

Algemene soorten

Veldmuis

Ten aanzien van de Zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb) is het verboden om slachtoffers te maken t.a.v. projectvoornemens. Dit houdt in dat er tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met mogelijk aanwezige diersoorten in het projectgebied.

Om te voorkomen dat de veldmuis (en andere algemene soorten) negatieve gevolgen ondervinden als gevolg van het projectvoornemen, wordt er geadviseerd om gefaseerd te werken, in ruimte en tijd. Op deze manier hebben de soorten de kans om te vluchten.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat op 1,6 kilometer afstand van het projectgebied Natura 2000-gebied De Wieden ligt. Op 3,5 kilometer van het projectgebied ligt Natura 2000-gebied Zwarte Meer. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het project wat betreft vermesting en verzuring, verdroging of geluid- en lichtverstoring. Enkel negatieve effecten van vermesting en verzuring van stikstofgevoelige habitattypen in het De Wieden en Zwarte Meer als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Als gevolg van het voornemen kunnen significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet worden uitgesloten. Om deze reden dient een (separate) AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om deze effecten nader in kaart te brengen.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. In de provincie Overijssel geldt geen externe werking. Er bevindt zich geen NNN binnen het projectgebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het projectgebied liggen wel NNN-gebieden. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het project kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het projectgebied heeft geen effect op de directe omgeving van het projectgebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

5.4 Aanvullend groenadvies t.b.v. invulling groenstrook

De initiatiefnemer is voornemens om een groenstrook aan te leggen aan de oostzijde van de te realiseren bebouwing in het projectgebied. Om de ecologische waarde van de groenstrook te waarborgen, is een vrijblijvend advies uitgegeven, wat als doel heeft de reeds (in de omgeving) aanwezige biodiversiteit te bevorderen.

Dagvlinders en andere insecten

Uit de bureaustudie zijn de grote vos, grote weerschijnvlinder en de kleine ijsvogelvlinder naar voren gekomen. Deze soorten zijn sterk afhankelijk van waardplanten. Dit zijn plantensoorten waar de vlinders hun eitjes op leggen en de rupsen van eten, zodra deze zijn uitgekomen. Sommige vlindersoorten brengen hun gehele leven voort op een enkele plantensoort. Om in het projectgebied een schikte biotoop voor deze vlinders te creëren, kunnen deze waardplanten in de groenstrook worden gerealiseerd. De waardplanten per soort zijn in Tabel 3 weergegeven.

Tabel 3: Een overzicht van vlindersoorten uit de omgeving en hun waardplanten

Vlindersoorten	Waardplanten
Grote vos	<i>Amerikaanse iep, appel boom, boswilg, eenstijlige meidoorn, elsbos, gewone iep, gewone vogelkers, katwilg, kraakwilg, netelboom/ zwepenboom, pruim, ratelpopulier, ruwe iep, schietwilg, veldiep, wilde appel, witte abeel, zoete kers, zwarte populier.</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Boswilg, geoorde wilg, grauwe wilg of rossige wilg, schietwilg,</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Wilde kamperfoelie (en enkele gecultiveerde kamperfoeliesoorten)</i>

Kleine marterachtigen en egel

Aangezien kleine marterachtigen en egel verwacht worden in de houtwal, is er al geschikt leefgebied voor de soorten aanwezig. De groenstrook zou kunnen bijdragen aan de uitbreiding van dit geschikte leefgebied en de populatiegrootte van de kleine marterachtigen. Om de groenstrook waarde te geven voor kleine marterachtigen, is het eerste advies om de groenstrook (zoveel mogelijk) aan te laten sluiten op de bestaande houtwal. Met name kleine marterachtigen zijn zeer gevoelig voor predatie, en verkiezen daarom de dekking van vegetatie boven het open terrein. De kleine marterachtigen foerageren in de dekking en op de rand van waar de dekking overgaat in het gras- of akkerland. De egel foerageert zowel in de dekking als op de akker. Om deze soorten tegemoet te komen wordt geadviseerd om een gelaagde houtwal te ontwikkelen, die minimaal 3 meter breed is. Er wordt een correlatie gezien tussen plantensoorten zoals braam en het voorkomen van de soorten, waarschijnlijk omdat braam veel dekking (en veiligheid) biedt en lang groen blijft in het najaar. Daarnaast kan gekozen worden voor een ruig grasland, wat veel muizen en insecten (en dus voedsel) aantrekt. Ten behoeve van beide soorten kunnen er takkenhopen en/of bladerenhopen worden neergelegd. Wanneer deze hopen zich in de dekking bevinden, kunnen deze geschikt zijn als verblijfplaats of winterrustplaats (voor de egel).

Algemeen

Wanneer er gekozen wordt voor een combinatie van de adviezen, is het belangrijk om te kijken naar de onderlinge samenhang in biotopen en leefgebied van soorten. Een ecosysteem is het beste in balans wanneer de biodiversiteit groot is en de combinatie van soorten logisch is.

6 Bronnen

     & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Zoogdiervereniging, z.d. Bunzing. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>

Zoogdiervereniging, z.d. Hermelijn. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>

Zoogdiervereniging, z.d. Egel. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/egel>

Vlinderstichting, z.d. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-vos>

Vlinderstichting, z.d. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-weerschijnvlinder>

Vlinderstichting, z.d. Gevonden op 01-03-2021 op:
<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/kleine-ijsvogelvlinder>

Overig:

NDFP

www.zoogdieratlas.nl
www.ravon.nl
www.telmeel.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.naturalis.nl
www.vivara.nl
www.telmeel.nl
www.vlindernet.nl
www.libellennet.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van [] en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I [] (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van 1992 of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, bijlage II, bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laativlieger
			meervleermuis
Libellen	mercuurwaterjuffer		mopsvleermuis
	bronslibel		noordse vleermuis
	gaffellibel		rosse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		ruige dwergvleermuis
	groene glazenmaker		tweekleurige vleermuis
	noordse winterjuffer		vale vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		watervleermuis
	rivierrombout		gewone dwergvleermuis
	sierlijke witsnuitlibel	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart		Bultrug, gewone vinvis
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
			grijze dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		kleine zwaardwalvis
	tonghaarmuts		narwal
	kleine vlotvaren		orka
Vissen	steur		tuimelaar
	houting		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Weekdieren	bataafse stroommossel		noordse vinvis, potvis
	platte schijfhoren		butskop
Zaadplanten	liggende raket		dwergvinvis
	drijvende waterweegbree		griend, witte dolfijn
	Groenknolorchis, zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray
	kruipend moerasscherm		

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		Vliegend hert
	Speerwaterjuffer	Kevers	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord- Limburg	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geploide vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, en voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, & 	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, [] en [] geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een

vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

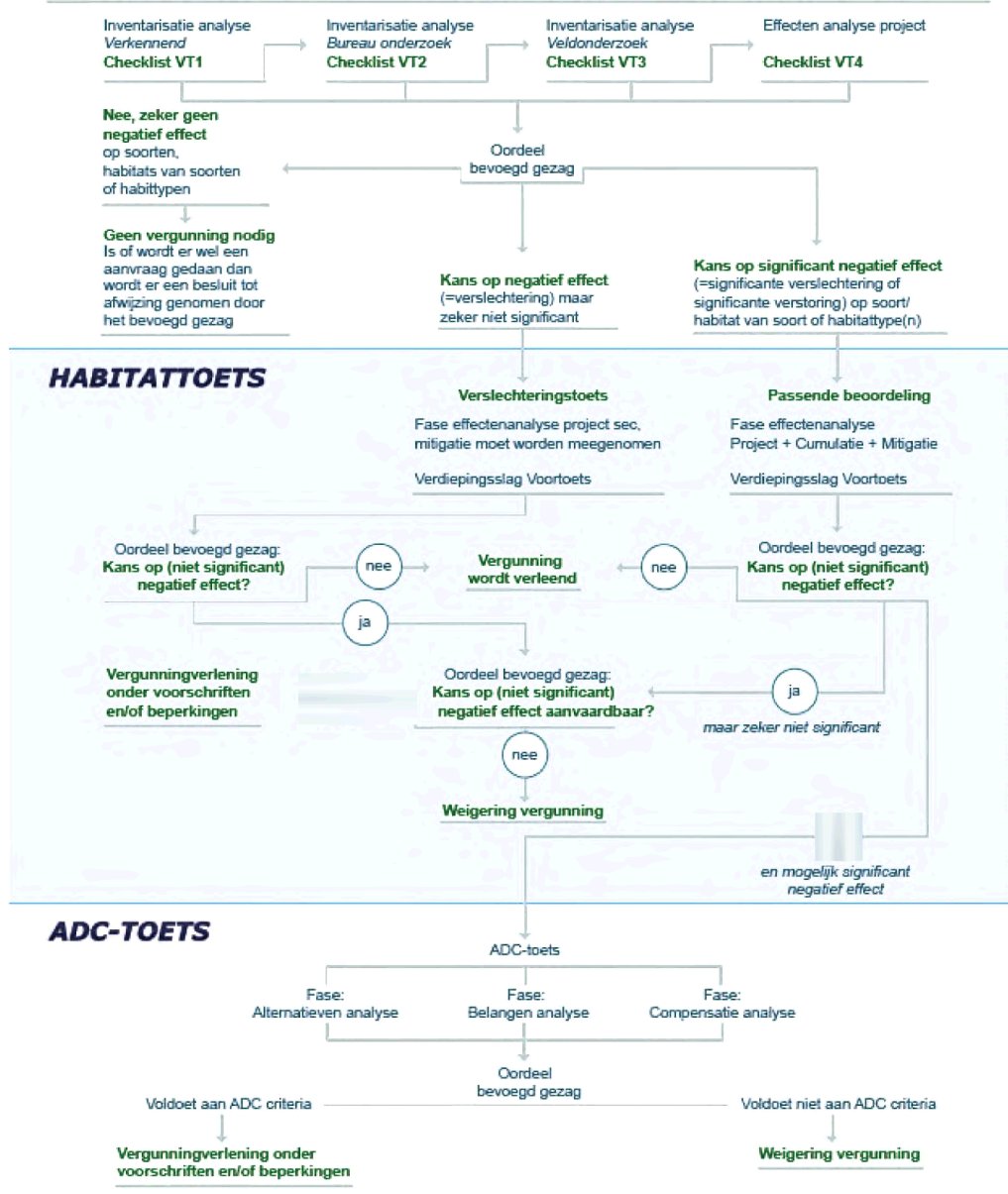
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T.
E.

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.